

การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์

The student-assistant system management in college affecting student's
Quality of life under the vocational college in Nakhon Sawan province

วรวุฒิ สุขะเสวก¹

Vorawut Sukhasawek¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา และระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษากับคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ 3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหาร และครู จำนวน 234 คน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 81 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งต่อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งเสริมนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2) ระดับคุณภาพชีวิตนักศึกษา นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านจิตใจและด้านร่างกายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านที่อยู่อาศัยและความปลอดภัย และด้านการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3) การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษามีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ทั้งหมด 7 ด้านสามารถร่วมกันพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ได้ จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์เท่ากับ ร้อยละ 30.00 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ:การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา, คุณภาพชีวิตของนักศึกษา

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา, E-mail. kraiwut5@hotmail.com

Abstract

This research has 3 objectives, which are 1) To study the level of student administration system and the level of student quality development of vocational schools in Nakhon Sawan Province 2) To study the relationship between student administration system and Student life quality of vocational schools in Nakhon Sawan province. 3) To create the equation Lahore administration student supporting system that can affect the quality of life of college students in the province. The data used in the study was obtained from the questionnaire of 234 administrators and teachers using Krejeie and Morgan's ready-made tables using Simple Random Sampling. The value of 5 level of Lirk with a reliability of .96

The research found that: 1) The level of administration system to support students, affecting the quality of student life of vocational schools in Nakhon Sawan province, is at a high level. 2) levels of system administration, support, students and the quality of life of vocational colleges In Nakhon Sawan province, in general, at a high level. 3) The relationship between administrative care system Student rumors affecting the quality of student life of Vocational College in Nakhon Sawan Province, overall, found that the administration of student support systems has a positive relationship with the quality of life of vocational colleges in Nakhon Sawan Province. Statistical significance at the point of .01 4) The administration of student care system that affects the quality of student life of vocational colleges in Nakhon Sawan Province in all 7 aspects, can predict the criteria variables in the amount of 5 aspects, namely student transfer, student screening, prevention And to solve problems of acquiring students individually and promoting students with efficiency in forecasting 30 percent are statistically significant at the .01 level. This can be attributed to the following equation.

Keyword: The student-assistant system management, student's Quality of life

บทนำ

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 มาตรา 63 ได้กำหนดว่าโรงเรียนหรือสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบและกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมความประพฤติให้เหมาะสม รวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและความปลอดภัยแก่นักเรียน นักศึกษาตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง(สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา,2559,น.22)พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายว่าด้วยหลักการจัดการศึกษา โดยจะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและมาตรา 22 แนวการจัดการศึกษายังให้ความสำคัญผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดโดยต้องส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาการตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญ ทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการ คือ เรื่องความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพ รวมถึงการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ทั้งนี้การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาโดยให้รู้จัก คิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกสาขาวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 ,น.5)

คุณภาพชีวิตของประชารชนั้นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาประเทศ เพราะคนคนปัจเจกที่สำคัญที่สุด เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากคน การพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพชีวิต ที่ดีนั้น จึงจำเป็นที่เริ่มต้นตั้งแต่วัยเด็กและเยาวชนโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยให้คนมีศักยภาพสูงสุดคือการศึกษ การที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพพลีชีพภาพนั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ การศึกษาจึงเป็นรากฐานของการพัฒนาคน ดังคำกล่าวที่ว่า “การศึกษาพัฒนาคน คนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประเทศชาติ” ประชากรที่มีความเหมาะสมจะสามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าและสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้(สำนักงานปฏิรูปการศึกษา,2544,น.27) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการทางการศึกษาของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการส่งเสริม การป้องกันรวมถึงการแก้ไขปัญหา ที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยรู้จักค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน มีทักษะการดำรงชีวิตมีคุณภาพทางอารมณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักคิดตัดสินใจและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงสาธารณสุขได้ร่วมมือกับกรมสุขภาพจิต วางรากฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนจึงตระหนักถึงความสำคัญที่จะต้องมีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้กระบวนการทำงานเป็นระบบมีความชัดเจน โดยมีการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน รวมทั้งจะต้องมีวิธีการจัดกิจกรรมและเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งจะส่งผลให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ โดยการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่จะนำไปสู่ความมั่นคงของประเทศชาติได้นั้นถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากกว่าทรัพยากร ใด ๆ ปัจจัยสำคัญที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ประเทศชาติใดที่มีทรัพยากรพร้อมไปด้วยศักยภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาแล้ว สังคมนั้นประเทศนั้นถือได้ว่าเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นผลทำให้ประชากรของประเทศได้รับความสุขความสำเร็จในชีวิตโดยทั่ว

หน้ากัน (ชนิษฐา เทวทรภักดี, 2540, น. 51)

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 มาตรา 11 (3) และมาตรา 19 ที่ให้มีการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนรวมไปถึงการพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนรวมทั้งให้การช่วยเหลือทางวิชาการในการวิจัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550, น. 4) ดังนั้น หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข หรือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญและสนใจเรื่องนี้มากยิ่งขึ้น

จากที่เหตุผลและความจำเป็นข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการวางแผนในการบริหารจัดการให้การบริหารงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา และระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 585 คน จากจำนวนวิทยาลัยอาชีวศึกษา 11 แห่ง (สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครสวรรค์, 2562, น. 10)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2562 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 p. 608) แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified Random Sampling) จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เป็นแบบสอบถามการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่ง 1 ชุด ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย สภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัย อาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท 5 ระดับ (Likert's 5 Rating Scale) ประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ คือ

- 2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2.2 การคัดกรองนักเรียน
- 2.3 การส่งเสริมนักเรียน
- 2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหายา
- 2.5 การส่งต่อ

ตอนที่ 3 คุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท 5 ระดับ (Likert's 5 Rating Scale) ครอบคลุมปัจจัยการบริหารงานวิชาการหลัก 7 ด้าน คือ

- 3.1 ด้านจิตใจ
- 3.2 ด้านสัมพันธภาพทางสังคม
- 3.3 ด้านการเรียนรู้
- 3.4 ด้านสิ่งแวดล้อม
- 3.5 ด้านร่างกาย
- 3.6 ด้านที่อยู่อาศัยและความปลอดภัย
- 3.7 ด้านอารมณ์

3. วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เสนอเรื่องผ่านสำนักบัณฑิตศึกษา เพื่อนำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยแล้วจัดส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่ได้กำหนดให้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ตาม สัดส่วนที่กำหนดขึ้น โดยผู้วิจัยลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูลเอง และจัดส่งทางไปรษณีย์ในกรณีที่ผู้วิจัย ไม่สามารถไปได้ด้วยตนเอง

3.2 ใช้เวลาประมาณ 1 สัปดาห์ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและจัดส่งคืนกลับมาหรือผู้วิจัยไปรับด้วยตนเอง

3.3 ตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และ เลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ที่สุดเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด 234 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นดังนี้

4.1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ จำนวน (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 “เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์” สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ของ Best W. John (1997, pp. 190) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง สถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 “เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษากับคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์” สถิติที่ใช้ ได้แก่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Correlation Coefficient) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ของซูกรี วงศ์รัตน์ (2550, น. 314) แล้ว นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91 – 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 – 0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 – 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 – 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 “เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์” การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อเลือกตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดโดยมีข้อตกลงเบื้องต้น คือ

4.4.1 การแจกแจงตัวแปรต้นและตัวแปรตามเป็นการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution)

4.4.2 ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์เชิงเส้น (Linear) กับตัวแปรตาม

4.4.3 ตัวแปรอิสระทุกตัวจะไม่มีความสัมพันธ์กันเอง เพื่อป้องกันปัญหา Multicollinearity โดยพิจารณาจากค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) ต้องมีค่าไม่น้อยกว่า .01 ค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (VIF) ต้องมีค่าน้อยกว่า 10

4.4.4 ความคลาดเคลื่อนแต่ละค่าเป็นอิสระจากกัน โดยใช้สถิติทดสอบ Dubin-Watson โดยพิจารณาจากค่าที่คำนวณได้ มีค่าใกล้ 2 (กัลยา วาณิชขันธ์บุญญา, 2544, น. 42)

สรุปผลการวิจัย

สามารถสรุปได้ดังนี้สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ระดับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D.=0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.24$, S.D.=0.38) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.16$, S.D.=0.40) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 4.07$, S.D.0.48)
2. ระดับระดับคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D.=0.18) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านจิตใจ และด้านร่างกาย ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.30,0.29) รองลงมาคือด้านที่อยู่อาศัยและความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.41$, S.D.=0.41) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.14$, S.D.=0.30)
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับสูง($r = .833$) มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการส่งต่อ นักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์เท่ากับ ร้อยละ 30.00 (Adjusted R square = .030) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานของการวิจัยดังนี้

1. ระดับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา โดยการส่งเสริม การป้องกันและการแก้ไขปัญหา ซึ่งมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษา และบุคลากร ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และ ปลอดภัยจากสารเสพติด เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วย วิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากวิทยาลัยฯ โดยการดำเนินการตามกระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริม นักเรียน การป้องกันและการแก้ไขปัญหา และการส่งต่อแต่ละ

องค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือ ในซึ่งสอดคล้องกับ นันทรัตน์ เกื้อพนฺ (2553, น. 6) ได้ให้ความหมายว่า การดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างมีขั้นตอน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจนมีมาตรฐาน เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์มากขึ้น รวมทั้งเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านต่างๆ ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นด้วย และวีรพงษ์ เจริญชัย (2552, น. 5) ได้ให้ความหมายว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการที่ต้องดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนพร้อมทั้งทหวิธี และเครื่องมือในการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน นอกจากนั้น จะต้องมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูในโรงเรียนและบุคลากรภายนอก รวมทั้งต้องได้รับการส่งเสริมจากโรงเรียน โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการส่งเสริมและป้องกันและการแก้ไข ปัญหา เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และปลอดภัย

2. ระดับคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจิตใจ และด้านสุขภาพร่างกาย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเรียนรู้ แต่เมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตนักศึกษาเป็นรายด้านสามารถอธิบายได้ดังนี้ด้านจิตใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีนักศึกษาสามารถจัดการกับความเศร้า ความกังวล ความเชื่อต่างๆ ของตน ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักศึกษามีความมุ่งมั่นในการเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ มีกิจกรรมทางสังคมร่วมกับเพื่อน เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี และสนทนาพูดคุยกับเพื่อนๆ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักศึกษาปฏิบัติตามระเบียบของวิทยาลัย เชื่อฟังครูและผู้ปกครอง และนักศึกษาให้ความเคารพครู ผู้ปกครอง ผู้อาวุโส และรู้จักเกรงใจผู้อื่น ด้านการเรียนรู้ ในภาพ รวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักศึกษามีความมุ่งมั่นในการเรียน มีความตั้งใจรับผิดชอบในการทำงาน หรือโครงการต่างๆ ที่ครูมอบหมาย และนักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์ และมีการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมในหลักสูตรและนอกหลักสูตร ด้านสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานที่ในวิทยาลัยมีความทันสมัย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิทยาลัยมีพื้นที่สีเขียวอย่างเพียงพอ ด้านร่างกาย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักศึกษาได้อยู่ในอาคารเรียนที่สะอาด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิทยาลัยมีการตรวจสุขภาพประจำปีให้กับนักศึกษา และวิทยาลัยมีกิจกรรมส่งเสริมด้านยาเสพติดให้แก่นักศึกษาเป็นอย่างดี ด้านที่อยู่อาศัยและความปลอดภัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาลัยให้ความใส่ใจต่อความปลอดภัยของอาคารสถานที่ต่างๆ ในวิทยาลัย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเดินทางไป – กลับ ระหว่างวิทยาลัยและที่พักมีความปลอดภัยต่อนักศึกษา และด้านอารมณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักศึกษามีความสุขกับการเรียนและใช้ชีวิตในวิทยาลัย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักศึกษาได้รับการดูแลเอาใจใส่จากวิทยาลัยและครูเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ เต็ม ปุราภาเน (2557) เพื่อศึกษา

การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาปทุมธานีและเปรียบเทียบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ 1) การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล 2) การเปรียบเทียบข้อมูลการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ จำแนกตามเขตพื้นที่ การศึกษา ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดโรงเรียน พบว่า ข้าราชการครูในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษมีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และสอดคล้องกับพวงแก้ว จันทะดา (2555) ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบางบ่อวิทยาคม อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการผลการวิจัย พบว่า 1. ครูที่ปรึกษาโรงเรียนบางบ่อวิทยาคม อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ มีความ คิดเห็นว่าได้ปฏิบัติงานตามสภาพการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวม ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2. ครู ที่ปรึกษาเพศหญิงและเพศชาย มีความคิดเห็นว่าได้ปฏิบัติงานตามสภาพการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน 3.ครูที่ปรึกษาของ โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความ คิดเห็นว่าได้ปฏิบัติงานตามสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมไม่ แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่ปรึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปรึกษาที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า ปริญญาตรีมีการปฏิบัติตามสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงกว่าครูที่ ปรึกษาที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีส่วนด้านอื่นพบว่าไม่แตกต่างกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษาที่ส่งผลต่อ คุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม พบว่า การ บริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษามีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาของ วิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ($r = 0.833$) ซึ่งเมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ทั้งในภาพรวม และรายคู่ มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งด้านการส่งเสริมนักเรียนสัมพันธ์กับ คุณภาพชีวิตนักศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อ นักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต นักศึกษาน้อยที่สุด ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษากับคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัด นครสวรรค์ ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับเพลินพิศ สิงห์คำ (2560) ศึกษาการพัฒนา แนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 พบว่า 1.องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ด้านคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา 2. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจัดลำดับความต้องการ ของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 พบว่า 2.1 สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยเรียงลำดับดังนี้ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน 2.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยเรียงลำดับดังนี้ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน 3. ลำดับความต้องการจำเป็น (Unmodified) ในการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการคัดกรองนักเรียน ลำดับที่ 2 ด้านการส่งต่อนักเรียน ลำดับที่ 3 การป้องกันและแก้ไข ปัญหา ลำดับที่ 4 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และลำดับที่ 5 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน สรุปได้ดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ในระดับมาก ด้านการคัดกรองนักเรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ด้านการส่งเสริมและพัฒนา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด และด้านการส่งต่อนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ในระดับมาก สรุป โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด 4. การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน นักศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัด นครสวรรค์ พบว่ามี 5 ด้านที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด ตามลำดับดังนี้ คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2)ด้านการคัดกรองนักเรียน 3)ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ ซึ่งทั้ง 5 ด้านดังกล่าวนี้มีประเด็นที่ควรอภิปราย ดังนี้ 4.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการบันทึกผลการเรียนของนักศึกษาเป็นรายบุคคล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดทำระเบียบสะสมของนักศึกษาเป็นรายบุคคล ทั้งนี้เนื่องมาจากมีการจัดทำระเบียบสะสมของนักศึกษาเป็นรายบุคคล มีการจัดทำแฟ้มสะสม

ผลงานของนักศึกษาเป็นรายบุคคล มีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักศึกษาเป็นรายบุคคล มีการบันทึกการตรวจสอบสุขภาพและทำระเบียบสุขภาพรายบุคคล มีการบันทึกผลการเรียนของนักศึกษาเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้อง ญัตติที่ 2 รุ่งกลิ่นขจรกุล (2559) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเด่นช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเด่นช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในอันดับปานกลาง ซึ่งอันดับสูงสุด ได้แก่การส่งต่อนักเรียน และอันดับต่ำสุดได้แก่การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเด่นช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ทั้ง 5 ด้าน มีดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรจัดทำแนวทางในการรวบรวมข้อมูลที่ชัดเจนในด้านต่างๆ โดยประสานข้อมูลจากครูประจำชั้น ครูประจำวิชา ผู้ปกครองของนักเรียน และชุมชน 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรส่งเสริมให้จัดทำเอกสารสารสนเทศ ผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา ตามแนวทาง/เกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียนควรให้ผู้ปกครองและชุมชนของนักเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ มากขึ้น 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ มากขึ้น และ 5) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคควรจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนและจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองในชั้นเรียน

4.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานของนักศึกษาเป็นแหล่งข้อมูลในการคัดกรองนักศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการใช้แบบพฤติกรรมเด็ก จุดอ่อน จุดแข็ง (SDQ) โดยให้ผู้ปกครองประเมินนักศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจากการบริหาร ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ มีการใช้ระเบียบสะสมเป็นแหล่งข้อมูลในการคัดกรองนักศึกษา มีการใช้แฟ้มสะสมผลงานของนักศึกษาเป็นแหล่งข้อมูลในการคัดกรองนักศึกษา การใช้บันทึกพฤติกรรมของนักศึกษาเป็นแหล่งข้อมูลในการคัดกรองนักศึกษา การใช้แบบพฤติกรรมเด็ก จุดอ่อน จุดแข็ง (SDQ) โดยให้ผู้ปกครองประเมินนักศึกษา การใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก จุดอ่อน จุดแข็ง (SDQ) โดยให้ครูประเมินนักศึกษา และมีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก จุดอ่อน จุดแข็ง (SDQ) โดยให้นักศึกษาประเมินตนเองเป็นแหล่งข้อมูลในการคัดกรองนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) ได้กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง เป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการหาวิธีการที่เหมาะสมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นด้วยความรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาจจัดกลุ่มนักเรียนตามผลการคัดกรอง เป็น 2, 3 หรือ 4 กลุ่มอาจนิยมกลุ่มดังนี้

1) กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ ซึ่งควรได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและการส่งเสริมพัฒนา

2) กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การป้องกันและแก้ไขตามกรณี

3) กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียนที่มีจัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน

4) กลุ่มมีพิเศษ คือ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะแสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านอย่างเป็นประจักษ์เมื่อเทียบกับผู้มีอายุในระดับเดียวกันภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้นจนถึงขั้นสูงสุด การจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษา ในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหานักเรียนตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้นและมีความรวดเร็วในการแก้ปัญหา เพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มแล้วความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาของนักเรียนจะมีน้อยลง มีผลต่อการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยด่วน

4.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม โดยยึดความต้องการของนักศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีสถานที่ให้จัดกิจกรรมโฮมรูม โดยจัดให้บรรยากาศเสมือนบ้าน ทั้งนี้เนื่องมาจากการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษา แต่ละวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม โดยยึดความต้องการของนักศึกษา การจัดแนวทางการจัดกิจกรรม และมีคู่มือการโฮมรูมแต่ละครั้ง มีการสรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการดูแลช่วยเหลือนักศึกษา มีสถานที่ให้จัดกิจกรรมโฮมรูม โดยจัดให้บรรยากาศเสมือนบ้าน กิจกรรมที่จัดในกิจกรรมโฮมรูม ล้วนเป็นประโยชน์แก่นักศึกษา ช่วยให้นักศึกษารู้จักผู้อื่นและสิ่งแวดลอม ซึ่งสอดคล้องกับกรมสุขภาพจิต (2544) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันนักเรียนมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหาและเป็นการช่วยนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

4.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการดำเนินการให้ความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น ปลอดภัยด้วยวิถีประชาธิปไตย ทั้งนี้เนื่อง มาจากการสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น ปลอดภัยด้วยวิถีประชาธิปไตย จัดให้มีการปรึกษาเบื้องต้น การให้การช่วยเหลือนักศึกษา มีกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้นักศึกษามีจุดเด่นจุดแข็งในด้านต่างๆ ได้ดูแลช่วยเหลือเพื่อนที่ด้อยกว่า และนักศึกษาได้เรียนรู้ เอื้อเฟื้อต่อกันและกัน รู้จักการให้และ การรับด้วยไมตรี มีการจัดให้มีกิจกรรมซ่อมเสริม มีกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง เช่น การประชุมผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักศึกษา การติดตามช่วยเหลือดูแลนักศึกษากลุ่มที่เสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา และมีการดำเนินการให้ความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับวอลตัน (Walton. 2007 : Abstract) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของการใช้ระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาระดับผลคะแนนในแบบทดสอบตามมาตรฐานของรัฐซึ่งใช้ในโรงเรียนประจำอำเภอ พบว่า โรงเรียนที่ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ดีกว่าโรงเรียนในกลุ่มควบคุมซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ วิธีการระบบหรือกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนในด้านการส่งเสริมการป้องกันและการแก้ปัญหา พร้อมทั้งวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารของโรงเรียนและเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาด้วยวิธีการให้การปรึกษาช่วยเหลือจัดกิจกรรมต่างๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน คือ กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมซ่อมเสริม และกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

4.5 ด้านการส่งต่อ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กรณีที่นักศึกษามีปัญหาด้านจิตใจที่ซับซ้อน ทางวิทยาลัย มีการดำเนินการส่งต่อให้ครูผู้มีความรู้เฉพาะทางบำบัดรักษาทางจิต และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กรณีที่นักศึกษามีปัญหาด้านร่างกาย มีการดำเนินการส่งต่อให้กับครูพยาบาล ทั้งนี้เนื่องมาจากการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนโดยครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ตามกระบวนการการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนนั้น ในกรณีที่ปัญหายากต่อการช่วยเหลือ หรือ ช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กรณีที่มีเด็กมีความสามารถพิเศษหรือเด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กด้อยโอกาส ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เด็กนักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูก ทางและรวดเร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับบทนพรัตน์ เกื้อหนุน (2553) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาทั้ง 5 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก 2) ระดับคุณภาพชีวิตของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง 3) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาส่งผลต่อการพัฒนาชีวิตของนักเรียน คือ การส่งต่อ การส่งเสริมนักเรียน การคัดกรอง และการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ เท่ากับ 0.448

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สถานศึกษาควรตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมนักเรียนในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและติดตามผลของการดำเนินงานในการส่งเสริมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน ให้ความสำคัญด้านการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมให้เข้าร่วมประชุม สัมมนา หรือการอบรม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดนครสวรรค์สัมพันธ์กัน ดังนั้นสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา 5 ขั้นตอนได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาและการส่งต่อ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาจากแนวคิดหรือทฤษฎีของบุคคลอื่น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาของหน่วยงานต่างๆ เพื่อแสวงหาแนวพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาในส่วนที่ต้องพัฒนาเพื่อให้การบริหารงานในวิทยาลัยฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2544). **คู่มือที่ปรึกษาาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ: ยูเร็นสอิมเมจกรุ๊ป.
- กระทรวงศึกษาธิการ (2552). **ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แนวคิด หลักการและทฤษฎี**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **คู่มือครูที่ปรึกษาาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ: อิมเมจกรุ๊ป.
- จินตนา มีแสงพราว. (2554). บทบาทวิชาชีพครูด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียน : กรณีศึกษาครูในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. **รายงานการศึกษาส่วนบุคคล**, สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ชุตินาถ ถาวรแก้ว. (2559). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4(ปทุมธานี-สระบุรี). (**แหล่งสืบค้นออนไลน์**) <http://www.repository.rmutt.ac.th/xmlui/handle/123456789/3002>
- ณัฐธัญย์ รุ่งกลิ่นขจรกุล. (2559). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอด่านช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- นุจรินทร์ พลพงษ์. (2556). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- เต็ม ปุราธนา. (2557). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ธนากร ช้างน้อย. (2552). ความสัมพันธ์ของภาวะสุขภาพและการบริการอนามัยโรงเรียนกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นันทรัตน์ เกื้อหนุน. (2553). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. , **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี).
- บุญยิ่ง พรหมจารีย์. (2560). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เบญจวรรณ หอมหวาน. (2556). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ , **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- พวงแก้ว จันชะดา. (2555). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบางบ่อ วิทยาคม อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เพลินพิศ สิงห์คำ. (2560). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28. – **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มะลิ ประดับศรี. (2556). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 8,9 และ 10 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. , **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- รังสรรค์ เพ็งหนู (2551). **เครือข่ายการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- รัตนารณ สมบูรณ์. (2556). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- สายฝน เหมสุทธิ. (2553). ปัจจัยคุณภาพชีวิตของนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัด กรุงเทพมหานคร. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต**, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพรรณิการ์ มาศยงค์. (2554). คุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน กรุงเทพมหานคร. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต**, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2559). **พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก 2546**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547 ข). **คู่มือวิทยาการเครือข่ายระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี. (2550). **คู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.(2552).**การประชุมปฏิบัติการพัฒนาความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4 ภูมิภาคคู่มือการจัดอบรมยุวชนแนะแนว**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- องอาจ อินทร์แพง. (2559). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตเมืองสองคลอง จังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 42. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา**, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Baumrin, D. (1991). Parenting styles and adolescent development. In R. M. Lemer, A.C.Peterson & J. Brooks-Gun. (Eds.), Encyclopedia of Adolescence (pp. 746-758). New York, NY: Garland.
- Chick, Carral William. (1971). **The elementary counselor's roleany functions by elementary school counselors and Principal**. Dissertation Abstracts International. 31(4), 3261-A.
- Higgins, Kennet R. (1991). **Secondary school guidance as perceived by selected principals in Ohio**. Dissertation Abstracts International. 36 (90) : 7057-A.
- Kennedy, R. E. (1982). Cognitive-behavioral approaches to the modification of aggressive behavior. Children School Psychology Review. 11: 47-55.
- Lehmanowsky, M.B.(1991).**Guidance and counseling service : Perceived student need**. Dissertation Abstract International. 52(5) : A.
- MouKarab, Aly Ahmed. (1991). Guidance need of 14-18 years old students in Egypt with particularreference to mini country. Dissertation Abstracts International. 50(10), 21-29.
- Siebs. (1999). An Evaluation of the Effectiveness of a School within a School Program Designed to Prevent High School Dropouts in a Suburban High School. (Online). Available <http://www.od.arc.nrru.ac.th/dao/detail.nsp>. 8 December 2016.
- Walton, C. (2007). "The Effectiveness of Using a Student Monitoring System to Improve a School District's State Test Score," Dissertation Abstracts International. 67(12) : 108.